

**LR Izglītības un zinātnes ministram Vjačeslavam Dombrovskim
LR Veselības ministrei Ingrīdai Circenei
LR Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas
Priekšsēdētājai Inai Druvietei**

2013. gada 16. decembrī, Rīgā

LU Medicīnas fakultātes profesoru atklātā vēstule par medicīnas attīstību Latvijā

Latvijas Universitātes Medicīnas fakultāte (LU MF) tika izveidota 1919. gada 28. septembrī, līdz ar pirmās un vienīgās nacionālās zinātnes universitātes – Latvijas Universitātes dibināšanu. Tādejādi LU MF deva unikālu iespēju pirmo reizi Latvijas pastāvēšanas vēsturē ārsta izglītību iegūt nacionālā augstskolā, liekot pamatus Latvijas medicīnas zinātnei. Pavisam no 1920. līdz 1950. gadam MF beidza 2863 absolventi, tajā skaitā 2058 ārsti, liekot pamatu Latvijas nacionālajai veselības aprūpei.

Jāņa Stradiņa 80 gadu jubilejai veltītajā konferencē, runājot par Latvijas zinātnes attīstības posmiem, akadēmīkis savā runā sacīja: „Trešā smaile [Latvijas zinātnē] saistās ar Latvijas Universitātes izveidošanu. Pirma reizi top nacionāla universitāte, akadēmisko disciplīnu kopums, tiek savākti atpakaļ pasaulē izkliedētie Latvijas zinātnieki. Izaug Eiropēiska universitāte. Īpaši Kārļa Ulmaņa valdīšanas laikā izezīmējas valsts atbalsts zinātnei. Baltu valodniecībā, medicīnā, ķīmijā, dabas zinātnēs parādās spoži talanti.”

Bet tad, pēc vairākiem neveiksmīgiem Padomju okupācijas režīma mēģinājumiem panākt MF likvidēšanu un lojālas mācību iestādes izveidi, 1950. gada 10. jūnijā ar PSRS Ministru padomes rīkojumu par Rīgas Medicīnas institūta dibināšanu uz Latvijas Valsts Universitātes Medicīnas fakultātes bāzes, tika īstenota J. Staļina iecere novājināt Latvijas nacionālās izglītības un zinātnes centru – Latvijas Universitāti.

Līdz ar tautas atmodu, priekšgalā izvirzījās sabiedrībā iecienītā prof. Ilmāra Lazovska ideja par medicīnas augstskolas pārveides nepieciešamību. Demokrātiski noskaņotie un brīvi domājošie mācībspēki pulcēja ap sevi domubiedrus, kuri 1997. gada 29. decembrī atjaunoja LU MF, atgriežot LU Eiropas klasisko universitāšu saimē, kur medicīnas zinātnei ir nozīmīga loma, ne velti pasaulē atzītākās universitātes, kā, piemēram, Oksfordas Universitāte, Kalifornijas Universitāte Berklijā, Jēlas Universitāte u.c., ir multidisciplināras.

LU atjaunotā MF sekmīgi darbojas jau 15 gadus, apvienojot Latvijas medicīnas zinātnes progresīvākos zinātniekus un piesaistot pašmāju un ārvalstu studētgrībētājus, kas novērtē personalizētas un kvalitatīvas studijas. Medicīna ir viena no Latvijas studētgrībētāju pieprasītākajām studiju programmām LU, tāpēc šogad MF uzņēmusi 363 studentus, kas ir divas reizes vairāk nekā pērn. Jau vairākus gadus LU MF ir viena no līderēm absolventu skaita ziņā starp LU fakultātēm, 2012./2013. akadēmiskajā gadā to absolvēja 973 jaunie medicīnas speciālisti. LU studiju virzienā „Veselības aprūpe”, ieskaitot LU aģentūru statusā iekļauto LU Rīgas Medicīnas koledžu un LU P. Stradiņa medicīnas koledžu, 21 studiju programmā šogad studē 3450 studenti, no kuriem 1346 – valsts dotētajās studiju vietās. Vēršam uzmanību, ka visas šī virziena studiju programmas ir saņēmušas augstāko starptautisko novērtējumu, un studiju virziens ir akreditēts uz maksimālo termiņu – sešiem gadiem. Četras no programmām – profesionālā bakalaura studiju programma „Radiogrāfija”, akadēmiskā bakalaura un maģistra studiju programma „Optometrija”, kā arī profesionālā maģistra studiju programma „Optometrija” – ir unikālas programmas – vienīgās Latvijā. LU

doktora studiju programmā „Medicīna un farmācija” un rezidentūrā katru gadu studijas turpina labākie no jaunajiem specialistiem, kas vēlāk izveido veiksmīgu karjeru Latvijā vai turpina sekmīgu zinātnisko darbību Eiropas un pasaules vadošajos medicīnas institūtos un klinikās.

Nav šaubu, ka mūsdienīgas un starptautiski konkurētspējīgas medicīnas studijas un zinātnē ir iespējama tikai tādās universitātēs, kurās augstā līmenī pārstāvētas visas zinātnu nozares, kā tas ir Latvijas Universitātē. Modernā medicīna ir plašs zināšanu kopums, kas sevī apvieno inovatīvāko ķīmijā, bioloģijā, fizikā, inženierzinātnēs u.c. zinātnu disciplīnās, tāpēc par morāli novecojošu un mūsdienu veselības aprūpes prasībām neatbilstošu uzskatāma pašreizējā Izglītības un zinātnes ministrijas pieeja fokusēties tikai uz šauru augstskolu specializāciju, pilnībā ignorējot sabiedrības intereses un Latvijas Universitātes īpašo lomu, ko tai paredzējuši Latvijas valsts dibinātāji.

Vēl vairāk, nav pieļaujami, ka par vienīgo universitāšu uzdevumu tiek pasludināta nepieciešamība apmierināt aktuālo darba tirgus pieprasījumu, par kuru valstī pieejamie dati ir visai skopi, bet nākotnes prognozes – neskaidras. Universitāšu galvenais uzdevums nav sagatavot šauri specializētus individus, kam jāaizpilda noteiktas nišas darbavietas, lai iespējami ātri dotu savu artavu valsts kases papildināšanā. Universitāšu misija ir nodrošināt tādu zinātnē balstītu augstāko izglītību, kuras galaproducts ir cilvēks domājošais. Izglītots cilvēks, kas savā dzīvē spēs radīt jaunas idejas un zināšanas, pavērt jaunus cilvēces apziņas apvāršņus, rast risinājumus problēmām, kuras vēl neeksistē un strādāt profesijās, kas vēl nepastāv.

Laikā, kad Latvijai vairāk nekā nekad nepieciešama spēcīga nacionālā augstākā izglītība un zinātnē, kas nodrošina ikviens nācijas un valsts pastāvēšanu un attīstību, šādas nepārdomātas augstākās izglītības politikas realizācija ir pilnībā nepieņemama. Tāpēc LU MF vadība un mācībspēki aicina atbildīgās institūcijas un to amatpersonas rīkoties atbildīgi un pieņemt ilgtspējīgus lēmumus, kas nodrošinātu Latvijas augstākās izglītības, tajā sk. arī medicīnas, attīstību.

LU Medicīnas fakultātes un mācībspēku vārdā:

1. Prof. Dr. med. Valda Priede, LZA kor. loc. ~~prof. dr. med. Valda Priede~~
2. Prof. Dr hab. med. Ingrīda Rumberga-Rozentfelde, LZA profesor
3. Prof. Dr. habil. med. U. Vičmanis ~~prof. Dr. habil. med. U. Vičmanis~~
4. Assoc. prof., prodekan, LZA kor. loc. Māris Leījs MF
5. Prof. f. LZA aso. Ilona Ierusalimova
6. Assoc. prof. Dr. med. VALDIS FOLKMANIS ~~Folkmanis~~
7. Assoc. Prof. Dr. Med. Ugo Durnis
8. LZA akadēmik, profesore, Dr. habil. iurid. Rūta Mucenieka ~~Jonase~~
9. LZA por. loc. , prof. , Dr. habil. med. , IMMA viceprez. A. Zilvīčs ~~A. Zilvīčs~~
10. prof. Dr. habil. med. Renāte Līgere ~~Rīgere~~

11. Dr.habil.med., prof. Jānis Leja
12. Dr.habil.med., prof. Vija Klečka, LHT akad.
13. Dr.habil.med., (vz), LU viroloži kārt vad. Māris
14. Dr.med.mot., (ZA korep.) Dainis Kivlenieks Mihelsons
15. Dr.habil.hel., (ZPAkademikis) N.SJAKSTI N.Sjakaši
16. Dr.habil.med. LU profesors I.Tarvacs
17. Dr.med., LU profesora I.A. Š.Sipols / A. Šipols
18. Dr.med., LR akad.prof. G.Kazakovs
19. Prof. dr.med. Andris Endis
- 20.
- 21.
- 22.
- 23.
- 24.
- 25.
- 26.
- 27.
- 28.
- 29.
- 30.
- 31.
- 32.
- 33.
- 34.
- 35.
- 36.